

Rapport

Datum: 18 mei 2005

Rapportnummer: 2005/145

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat de gemeente Enschede haar brieven van 2 april, 24 mei en 10 juni 2004 niet heeft beantwoord.

Beoordeling

I. Inleiding

Verzoekster is op 24 februari 2003 uit de gemeentelijke basisadministratie (GBA) van de gemeente Enschede uitgeschreven van een adres in de gemeente Enschede naar een onbekende bestemming. Verzoekster, die van mening is dat zij ten onrechte is uitgeschreven, heeft hierover aan de gemeente Enschede diverse brieven geschreven. Verzoekster klaagt erover dat haar brieven van 2 april, 24 mei en 10 juni 2004 niet door de gemeente zijn beantwoord.

II. Ten aanzien van de beantwoording van de brieven van 2 april, 24 mei en 10 juni 2004.

Bevindingen.

1. Op 28 juli 2003 stuurde verzoekster aan de gemeente een brief waarin zij liet weten dat zij een door de gemeente Enschede afgegeven bericht had ontvangen dat zij geëmigreerd zou zijn. Verzoekster vroeg daarover opheldering. De gemeente stuurde in antwoord op deze brief op 18 september 2003 aan verzoekster een verzoek om toezending van het door haar ontvangen bericht van de gemeente inzake haar vermeende emigratie. Verzoekster stuurde vervolgens op 22 september 2003 aan de gemeente een kopie van de aan haar gerichte brief van 29 april 2003 van de Kamer van Koophandel waarin haar werd meegedeeld dat via een geautomatiseerd bestand van de gemeente Enschede was doorgegeven dat verzoekster was geëmigreerd. In deze brief werd verzoekster door de Kamer van Koophandel voor nadere informatie verwezen naar de afdeling burgerzaken van de gemeente Enschede.

2. In reactie op de brieven van 28 juli en 22 september 2003 antwoordde de gemeente in een brief van 30 september 2003 aan verzoekster onder meer:

“Vanuit de Gemeentelijke Basis Administratie zijn wij wettelijk verplicht (art 88 e.v. GBA) bepaalde instanties, waarmee u een verbinding heeft, te informeren over migratiegegevens. Dit zijn bepalingen van dwingend recht, dat wil zeggen dat de gemeente geen vrijheid heeft anders te handelen. Voorbeelden van dergelijke instanties zijn: Belastingdienst, Waterschap Regge en Dinkel, Kadaster en Openbare Registers en indien u daar ingeschreven staat de Kamer van Koophandel.

Begin dit jaar (24 februari 2003) bent u uitgeschreven van het adres (...) met onbekende bestemming. Evenmin heeft u zich elders ingeschreven. Hetgeen er toe leidt dat u in het GBA de typering meekrijgt "geëmigreerd", tenslotte verblijft/woont u kennelijk volgens uw eigen wens officieel (voor zover het de GBA betreft) niet meer in Nederland.

Dienovereenkomstig zijn onze informatie afnemers - inclusief de Kamer van Koophandel - (conform wettelijk voorschrift) geïnformeerd. Daarmee heeft de gemeente niet verklaard dat u niet feitelijk in Nederland zou kunnen verblijven, maar slechts dat dat feit niet bij de gemeente (in de GBA) bekend is.

Overigens wil ik u er op wijzen dat u bijvoorbeeld ingeval van aanvraag of verlenging van een paspoort zich zult moeten wenden tot het stadhuis Den Haag. Dit geldt tevens voor alle overige handelingen waar de GBA bij betrokken is. Ik geef u dringend in overweging u weer te laten inschrijven in de GBA, waarbij u uiteraard wél uw woon- of verblijfplaats zult moeten opgeven.

Ten slotte stel ik vast dat u in uw correspondentie steeds weer op dezelfde zaken blijft terugkomen. Wij hebben ons standpunt ter zake al meerdere malen duidelijk gemaakt. Een verdere herhaling van zetten achten wij niet zinvol. Ik laat u hierbij dan ook weten dat verdere correspondentie uwerzijds over dit onderwerp niet meer door ons zal worden beantwoord."

3. Verzoekster stuurde op 2 april 2004 een brief aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Enschede (verder het college). In deze brief schreef zij onder meer:

"B. en W. Enschede. Klacht mbt afd. Burgerzaken wegens ongeoorloofde inmenging in strafzaak(...), nb tgv daders (!) en o.m. eigenmachtig, onrechtmatig uitschrijven slachtoffer. Verzoek kiezerspas Europese verkiezingen.

Geacht college,

Hierbij wordt een klacht ingediend tegen de gemeente Enschede wegens ongeoorloofde inmenging door genoemde afdeling in strafzaak, ihb het achter de rug van (mede)slachtoffer om haar uitschrijven uit het bevolkingsregister. Hiertegen wordt tevens bezwaar aangetekend, alsmede tegen de onrechtmatige mededeling dat o.g. haar paspoort etc. maar in Den Haag moet gaan halen. (Zou men zich daar ook zo dwaas gedragen als in Enschede waar men elders goedgekeurde pasfoto's afwees omdat o.g.'s gezicht te smal was?)

Hoe lang blijft het nog sukkelen met Enschede? Verder is o.g. agv misdrijf haar beide legitimatiebewijzen kwijtgeraakt. U gelieve haar een vervangend paspoort en rijbewijs ter beschikking te stellen: de eventuele rekening kunt U sturen naar dader (...), in wier opdracht genoemd misdrijf uit jaloezie werd gepleegd en die derhalve volledig voor e.e.a.

verantwoordelijk is. Onder verwijzing naar eerdere correspondentie met J. Mans en Uw college betreffende o.a. genoemd misdrijf alsmede dat van 15/6/02 tegen o.a. (verzoekster; N.o.) door dezelfde daders (na geregelde telefoonterreur en stalking) gepleegd in innige samenwerking met hun vrienden der regiopolitie, door haar tegenwerking nog zonder mutatienummer, zijn de korpsbeheerder en Uw college een schadevergoeding, wegens ernstige nalatigheid, nepotisme, plichtsverzuim, overtreding van de artikelen 4 en 163 van het wetboek van strafrecht, medeplichtigheid aan strafbare feiten, belemmering van de rechtsgang tzv strafbare feiten, het niet beschermen van slachtoffers van misdrijven, pogingen e.e.a. in de doofpot te stoppen, het niet optreden tegen recente onrechtmatige arrestatie en mishandeling van o.g., een zeer eerzaam burger, door twentse dienders etc. etc., naast excuses en de garantie dat dit nooit meer zal gebeuren, een gezien de aangerichte schade alleszins redelijke schadevergoeding verschuldigd van 200.000 euro voor o.g., 30.000 euro voor degene om wie (...) het misdrijf pleegde/liet plegen, medeslachtoffer (...), alsmede 30.000 euro voor het andere medeslachtoffer (...) (En vanzelfsprekend kan strafvervolgning van de daders der respectievelijke misdrijven niet meer worden tegengehouden: het recht dient immers haar loop te krijgen: dat schrijft de ook in Twente geldende wet voor) Suggestie: U kunt deze bedragen wellicht onttrekken aan de poedelprijs van 900.000 euro onlangs zo ruimhartige toegekend door dhr. Remkes aan dit regiocorps; er blijft dan nog e.e.a. over om andere slachtoffers van corrupt of anderszins ontoelaatbaar politieoptreden (deels) schadeloos te stellen. Het valt te hopen dat vanaf nu niet nog meer belastinggeld door dit incompetente, agressieve en onbetrouwbare corps wordt verspeeld.”

4. Op 19 mei 2004 stuurde de gemeente een brief aan verzoekster waarin gereageerd werd op haar verzoek om een aanvraag voor een kiezerspas om te kunnen stemmen voor het Europees parlement. In de brief schreef de gemeente onder meer:

“Ik kan niet aan uw verzoek voldoen omdat u niet in de gemeente Enschede ingeschreven staat op de dag van kandidaatstelling, 28 april 2004. Alleen degene die op dat moment in de gemeente Enschede ingeschreven staat, ontvangt van ons een oproepingskaart.

Ik verwijs u dan ook naar uw woongemeente”

5. Op 24 mei 2004 schreef verzoekster een brief aan de gemeente waarin zij meedeelde dat de brief van 2 april 2004 aan het college niet was beantwoord en waarin zij aangaf van mening te zijn dat haar uitschrijving uit het bevolkingsregister ongedaan gemaakt diende te worden. Ook verzocht verzoekster in deze brief om toezending van nieuwe legitimatiebewijzen en een kiezerspas.

6. Op 10 juni 2004 schreef verzoekster een brief aan de voorzitter van de kiescommissie van de gemeente Enschede. In deze brief schreef zij onder meer:

“Klacht wegens onrechtmatig ontnemen kiesrecht door Gem. Enschede

(...)

Hierbij wordt bezwaar aangetekend tegen het genoemde en derhalve tegen de verkiezingsuitslag”

7. In reactie op de bij de Nationale ombudsman ingediende klacht liet het college bij brief van 26 november 2004 aan de Nationale ombudsman weten dat, gelet op de vele brieven die verzoekster in het recente verleden met betrekking tot haar adresvoering aan de gemeente had gezonden besloten was om haar brieven ten aanzien van het genoemde onderwerp en daarmee verbonden aangelegenheden niet meer te beantwoorden. Dit was in een brief van 30 september 2003 aan verzoekster meegedeeld. Het college wees erop dat het niet toezenden van een oproepkaart voor de Europese verkiezingen zijn grondslag vindt in het feit dat verzoekster niet in de gemeente Enschede woont. Verzoekster is er - stelt het college - door de gemeente verschillende keren op gewezen dat zij zich dient in te laten schrijven in de gemeente waar zij woonachtig is. Het college concludeert dat verzoekster niet in de gemeente Enschede woont en dat zij daarom geen officiële en formele handelingen in de gemeente Enschede kan doen.

Beoordeling

8. Verzoekster klaagt erover dat haar brieven van 2 april, 24 mei en 10 juni 2004 niet door de gemeente Enschede zijn beantwoord. Vast staat dat de gemeente met haar brief van 19 mei 2004, verzoeksters brief van 2 april 2004 gedeeltelijk heeft beantwoord en dat de brieven van 24 mei en 10 juni 2004 niet zijn beantwoord. Als reden daarvoor geeft het college van burgemeester en wethouders van de gemeente aan dat aan verzoekster op 30 september 2003 is meegedeeld dat verdere beantwoording van brieven inzake haar uitschrijving uit de GBA en daarmee samenhangende onderwerpen niet meer beantwoord zullen worden.

9. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien. In het algemeen brengt dit mee dat een bestuursorgaan een brief van een burger dient te beantwoorden en indien in een brief meerdere onderwerpen aan de orde komen dan dient het bestuursorgaan op alle aangegeven punten te reageren.

10. Het uitgangspunt van de overheid moet zijn dat op brieven van burgers in beginsel een reactie volgt. Een inhoudelijke reactie kan echter achterwege blijven bij brieven die gaan om een onderwerp, waarover al langdurig is gecorrespondeerd en waarbij van de overheid geen nieuwe standpunten meer zijn te verwachten. Blijft de betrokken burger desondanks schrijven, dan kan worden volstaan met de schriftelijke mededeling dat brieven die inhoudelijk hetzelfde zijn als eerder ontvangen brieven geen beantwoording (meer) zullen krijgen, ook niet in de vorm van een briefje waarin staat dat en waarom er geen

inhoudelijke beantwoording volgt. Het is echter steeds afhankelijk van de inhoud van de ontvangen brief of kan worden volstaan met kennisneming daarvan of dat inhoudelijke beantwoording toch op zijn plaats is.

11. In de brief van 2 april 2004 stelde verzoekster onder meer de verlenging van haar paspoort en de verlenging van haar rijbewijs aan de orde. De gemeente heeft verzoekster in de brief van 30 september 2003 geïnformeerd over de gevolgen van de uitschrijving uit het bevolkingsregister voor de vernieuwing van haar paspoort en voor alle overige handelingen waar de GBA bij betrokken is. In deze brief is haar tevens meegedeeld dat - gelet op het feit dat verzoekster steeds op dezelfde zaken blijft terugkomen en de gemeente haar standpunt terzake al verschillende malen aan verzoekster duidelijk heeft gemaakt - verdere correspondentie van verzoekster over het onderwerp uitschrijving uit het bevolkingsregister niet meer door de gemeente zal worden beantwoord. Gelet hierop is het niet onjuist dat de gemeente verzoeksters brief van 2 april 2004 op de punten verlenging van haar paspoort en haar rijbewijs, niet heeft beantwoord.

In het verlengde daarvan is het evenmin onjuist dat de gemeente de brief van verzoekster van 24 mei 2004, waarin verzoekster onder meer informeerde naar het uitblijven van een antwoord op de brief van 2 april 2004, op deze punten niet heeft beantwoord.

De onderzochte gedraging is in zoverre behoorlijk

12. Het verbod van vooringenomenheid houdt in dat bestuursorganen zich actief opstellen om iedere vorm van een vooropgezette mening of schijn van partijdigheid te vermijden. Dit verbod houdt onder meer in dat een bestuursorgaan klachten als klacht dient te herkennen en vervolgens volgens de van kracht zijnde klachtregeling dient te behandelen.

13. Voor zover een brief een klacht in de zin van hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) bevat zijn de voorschriften van dat hoofdstuk onverkort van toepassing.

14. Verzoekster heeft er in haar brief van 2 april 2004 bij de gemeente onder meer over geklaagd dat de gemeente haar ten onrechte uit het bevolkingsregister heeft uitgeschreven en zij heeft samenhangend met de klacht aangegeven het redelijk te vinden dat de gemeente haar een schadevergoeding toekent. Dit deel van de brief van verzoekster moet worden aangemerkt als een klaagschrift in de zin van hoofdstuk 9 Awb. In haar brief van 10 juni 2004 klaagt verzoekster over de naar haar mening onrechtmatige ontneming van het kiesrecht door de gemeente. Ook deze brief moet worden aangemerkt als een klaagschrift in de zin van hoofdstuk 9 Awb.

15. Hoewel verzoekster met haar brief van 2 april 2004 het onderwerp uitschrijving uit het bevolkingsregister aan de orde stelt en met haar brief van 10 juni 2004 een onderwerp dat samenhangt met haar uitschrijving uit het bevolkingsregister, en de gemeente in haar brief

van 30 september 2003 aan verzoekster heeft meegedeeld dat correspondentie over de uitschrijving uit het bevolkingsregister niet meer zal worden beantwoord, dient de gemeente, nu verzoekster een klacht indient over dit onderwerp, daarop te reageren. Het kan immers niet zo zijn dat een bestuursorgaan met de mededeling dat brieven over een bepaald onderwerp niet meer zullen worden beantwoord, indien over dat onderwerp een klacht wordt ingediend, voorbij kan gaan aan de in hoofdstuk 9 Awb dwingend voorgeschreven plicht een klacht te behandelen.

16. Indien de gemeente van mening was dat verzoeksters klachten, gelet op het bepaalde in artikel 9:8 Awb (zie Achtergrond), niet in behandeling behoeften te worden genomen, had zij dat verzoekster overeenkomstig het bepaalde in het derde lid van artikel 9:8 Awb binnen vier weken na ontvangst van verzoeksters brieven van 2 april en 10 juni 2004 schriftelijk moeten medelen. Voor zover de gemeente verzoeksters klachten kennelijk ongegrond achtte, had zij dat verzoekster eveneens moeten laten weten. Op grond van artikel 9:10, tweede lid, Awb (zie Achtergrond) had zij de klachten dan kunnen afdoen zonder verzoekster in de gelegenheid te stellen te worden gehoord.

Door verzoeksters brieven van 2 april en 10 juni 2004 niet als klachten aan te merken en deze niet ingevolge het bepaalde in hoofdstuk 9 Awb te behandelen heeft de gemeente het verbod van vooringenomenheid geschonden.

De onderzochte gedraging is in zoverre niet behoorlijk

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de gemeente Enschede die wordt aangemerkt als een gedraging van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Enschede is

niet gegrond ten aanzien van:

- het niet beantwoorden van de brieven van 2 april 2004 en 24 mei 2004 terzake van de verzoeken tot verlenging van het paspoort en het rijbewijs van verzoekster;

gegrond ten aanzien van:

- het niet beantwoorden van de klaagschriften van 2 april 2004 en 10 juni 2004 wegens schending van het verbod van vooringenomenheid.

Onderzoek

Op 8 september 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw drs. W. te Oldenzaal, met een klacht over een gedraging van de gemeente Enschede.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Enschede, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Enschede verzocht op de klacht te reageren. Tevens werd aan het college een aantal specifieke vragen gesteld. Vervolgens werd verzoekster in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Enschede berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen.

De reactie van verzoekster gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Verzoekschrift van 3 september 2004 en de daarbij behorende bijlagen gericht aan de Nationale ombudsman.
2. De brief van 26 november 2004 van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Enschede aan de Nationale ombudsman als reactie op de klacht van verzoekster.
3. Nadere informatie van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Enschede ontvangen op 3 december 2004 en van 14 februari 2005.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Algemene wet bestuursrecht

Artikel 9:8 (zoals dit luidde tot 15 maart 2005)

1. Het bestuursorgaan is niet verplicht de klacht te behandelen indien zij betrekking heeft op een gedraging:

- a. waarover reeds eerder een klacht is ingediend die met inachtneming van de artikelen 9:4 en volgende is behandeld;
 - b. die langer dan een jaar voor indiening van de klacht heeft plaatsgevonden;
 - c. waartegen door de klager bezwaar gemaakt had kunnen worden,
 - d. waartegen door de klager beroep kan of kon worden ingesteld;
 - e. die door het instellen van een procedure aan het oordeel van een andere rechterlijke instantie dan een administratieve rechter onderworpen is, dan wel onderworpen is geweest of,
 - f. zolang terzake daarvan een opsporingsonderzoek op bevel van de officier van justitie of een vervolging gaande is, dan wel indien de gedraging deel uitmaakt van de opsporing of vervolging van een strafbaar feit en terzake van dat feit een opsporingsonderzoek op bevel van de officier van justitie of een vervolging gaande is.
2. Het bestuursorgaan is niet verplicht de klacht te behandelen indien het belang van de klager dan wel het gewicht van de gedraging kennelijk onvoldoende is.
3. Van het niet in behandeling nemen van de klacht wordt de klager zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen vier weken na ontvangst van het klaagschrift schriftelijk in kennis gesteld.

Artikel 9:10, tweede lid

“Van het horen van de klager kan worden afgezien indien de klacht kennelijk ongegrond is dan wel indien de klager heeft verklaard geen gebruik te willen maken van het recht te worden gehoord.”